

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

#### Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

##### Το βίωμα της ανεργίας: άνθρωποι πίσω από αριθμούς

*Το άρθρο (διασκευή) δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα των Συντακτών στις 12/2/2015 και υπογράφεται από τους Γ. Ποταμιάνο, καθηγητή Κλινικής Ψυχολογίας, Β. Γκιτάκο, διευθυντή ΚΕΘΕΑ, Γ. Αναγνωστάκο, ψυχολόγο, Χ. Γκούμα, ψυχολόγο.*

Ένα διαχρονικό ελληνικό πρόβλημα, το οποίο έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις λόγω της παρούσας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, είναι η ανεργία. [...] Είναι ένα φαινόμενο με αξιοσημείωτες συνέπειες στη βιολογική, ψυχολογική και κοινωνική κατάσταση του ατόμου. Το μέγεθος των συνεπειών σε συνδυασμό με την παντελή απουσία μελετών στον ελλαδικό χώρο, ώθησε την ερευνητική ομάδα του καθηγητή Κλινικής Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Γρηγόρη Ποταμιάνου να διερευνήσει τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. [...]

Παρατηρήθηκε ότι η έλλειψη εργασίας φαίνεται να έχει δυσάρεστες επιδράσεις για τους ανθρώπους, τόσο σε βιοποριστικό όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο. Πολλοί άνεργοι αδυνατούν να ικανοποιήσουν ακόμα και βασικές τους ανάγκες, κατάσταση η οποία τους δημιουργεί συναισθήματα ανασφάλειας, απόγνωσης και απελπισίας. Υπήρξαν ενδείξεις και κλινικά συμπτώματα διαταραχών διάθεσης, όπως της κατάθλιψης, και αγχωδών διαταραχών, όπως των κρίσεων πανικού. Το άγχος πολλές φορές σωματοποιείται σε πονοκεφάλους και αίσθημα ζάλης, ενώ η απαισιοδοξία και ο φόβος φάνηκε να επηρεάζουν τα σχέδια που κάνουν οι άνεργοι για το μέλλον. Πολλοί εξ αυτών μας ομολόγησαν ότι βρήκαν καταφυγή σε ουσίες εξάρτησης και τυχερά παιχνίδια.

Μερικά από τα παραπάνω έκαναν τους ανέργους να απομονωθούν από το κοινωνικό τους περιβάλλον, να αισθανθούν ανίκανοι, αφοπλισμένοι και αδύναμοι να ξεφύγουν από το συγκεκριμένο αδιέξοδο. Ωστόσο, υπήρξαν και οι περιπτώσεις ανέργων οι οποίοι όχι μόνο δεν είχαν επηρεαστεί ψυχολογικά από την ανεργία, αλλά την εκλάμβαναν ως μια ευκαιρία βελτίωσης της καθημερινότητάς τους, λόγω του αρκετού ελεύθερου χρόνου, και ως έναυσμα για να αναθεωρήσουν τις αξίες και τις προτεραιότητές τους.

Εξίσου σημαντική θέση στην παρούσα έρευνα κατείχε το ερώτημα: πώς τα άτομα προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την ανεργία. Αρχικά, οι άνεργοι προβαίνουν σε κάποιες γνωστικές εκτιμήσεις, που ουσιαστικά έχουν να κάνουν με το πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται αυτό που τους έχει συμβεί και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται. [...] Οι άνεργοι φάνηκε να χρησιμοποιούν δύο

διακριτές στρατηγικές, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη συνθήκη της ανεργίας. Από τη μια πλευρά υπήρχαν εκείνοι που αποδέχονταν πολύ γρήγορα τη νέα πραγματικότητα και προσπαθούσαν ενεργητικά να κινητοποιηθούν, για παράδειγμα αναζητώντας εκ νέου εργασία. Από την άλλη πλευρά, για ορισμένους άνεργους η μετάβαση στη νέα πραγματικότητα ήταν πιο δύσκολη, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται στοιχεία παραίτησης και παθητικότητας, τα οποία στη συνέχεια οδηγούσαν σε παραμέληση της εξωτερικής εμφάνισης, σε κοινωνική απομόνωση και αίσθημα ανικανότητας.

**A3.** Αξιοποιώντας δημιουργικά τις πληροφορίες από το κείμενο αναφοράς να αναπτύξεις σε ένα άρθρο (200 – 250 λέξεων) για το ιστολόγιο του σχολείου τις απόψεις σου σχετικά με τις επιπτώσεις της ανεργίας στην ψυχολογία και την κοινωνικότητα των νέων ανθρώπων.

**Μονάδες 25**

## **B. Λογοτεχνικό κείμενο**

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΡΑΓΚΙΑΣ (1921 - 2002)**

### **Άνθρωποι και σπίτια**

*Το κείμενο είναι απόσπασμα από το ομώνυμο έργο του Ανδρέα Φραγκιά που κυκλοφόρησε το 1955 από τις εκδόσεις Κέδρος. Ο Αργύρης και η γυναίκα του Γεωργία είναι δύο από τα βασικά πρόσωπα του μυθιστορήματος· η υπόθεσή του τοποθετείται στα δύσκολα χρόνια που πέρασε η Ελλάδα μετά τον πόλεμο.*

— Χάνω κι αυτή τη δουλειά...

— Άκουσε Θανάση. Τα εργαλεία λογαριάζω να τα πουλήσω...

— Να πουλήσεις τα εργαλεία! Αυτά δίνουνε ψωμί...

— Σε μένα όχι. Τα 'χω άχρηστα τόσον καιρό.

— Γι' αυτό να μου τα δώσεις εμένα, για δυο τρεις βδομάδες...

Σταθήκανε κοντά στην πόρτα περιμένοντας. Ο Αργύρης ντρέπεται να τον δει κατάματα. Μήπως δεν είναι αλήθεια πως με τη Γεωργία σχεδιάζουνε να τα πουλήσουνε;

— Τι θα γίνει Αργύρη;

— Πάρ' τα. Πάρε ό,τι θες. Τα πουλάω αργότερα.

Κι έσυρε τα κασόνια απ' το κρεβάτι.

— Διάλεξε ό,τι σου κάνει.

Ο Θανάσης τ' αράδιασε όλα χάμω. Ξεχώρισε τις μανέλες, τους βιδολόγους, τα σιδεροπρίονα, τις τανάλιες για τους σωλήνες, κοπίδια, το ψαλίδι της λαμαρίνας. Μάζεψε τα δυο κασόνια απ' τα τρία κι άδειασε όσα δεν του χρειάζονταν στο άδειο. Περισσέψανε αρκετά σκόρπια χάμω και θέλησε να τα μαζέψει.

— Άστα, του 'πε ο Αργύρης, σα να 'χανε τελειώσει όλα.

Όταν ο Θανάσης φορτώθηκε τα κασόνια, ο Αργύρης νόμισε πως δεν έχει πια αίμα στο κορμί του. Τούτα τα κουτιά ήτανε σαν κάποια δύναμη κάτ' απ' το κρεβάτι σου. Τώρα είσαι πια ολότελα άνεργος. Έπεσε μπρούμυτα στο κρεβάτι κι ήθελε να λιώσει τα μούτρα του στα σανίδια του. Αφού βρήκε δουλειά ο Θανάσης, πάει να πει πως δεν είναι και τόσο δύσκολο. Γατζώθηκε απ' τα κάγκελα του κρεβατιού και τανύθηκε σα να 'θελε να ξεκλειδωθεί απ' τους αρμούς, να μοιραστεί σε κομμάτια. Τα κάγκελα λυγίσανε κι όταν τα 'δε τρόμαξε. Τι θα πει, όταν τα δει και ρωτήσει η Γεωργία; Σηκώθηκε να τα ισιώσει, μα δεν τα κατάφερε να γίνουν όπως πρώτα. Δεν είχε τώρα τόση δύναμη. Μάζεψε τη γόπα που 'πεσε απ' το στόμα του Θανάση. Κάθισε απ' τη μεριά του παράθυρου να φουμάρει και να συλλογιστεί.

**B3.** Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Να σκιαγραφήσεις με βάση τα νοήματα του αποσπάσματος την ψυχική κατάσταση του Αργύρη. Πού οφείλεται η συμπεριφορά του;

ή

2. Να γράψεις την ιστορία σύντομα από την οπτική γωνία της γυναίκας του Αργύρη, της Γεωργίας.

**Μονάδες 25**